

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 30 peti vrst & Din 2.-, do 100 vrst & Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3.-, večji inserati peti vrsta Din 4.-. Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inozemstvo Din 25.-. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knašjeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 8. — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65, podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE, Ob kolodvoru 101, Račun pri poštne čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Padec Sarrautove vlade

Na nočni seji poslanske zbornice je bila pri razpravi o znižanju uradniških plač izglasovana Sarrautovi vladi nezaupnica — Vlada je takoj podala ostavko

Pariz, 24. novembra. AA. Poslanska zbornica, ki je včeraj zasedala ves dan in nato imela dolgo nočno sejo, je davi ob 2.15 ob nekem vzporednem vprašanju izrekla Sarrautovi vladi nezaupnico.

Ministri s Sarrautom na čelu so se takoj napotili v Elizejsko palačo, kjer je predsednik vlade Sarraut izročil predsedniku republike Lebrunu ostavko svoje vlade.

Predsednik republike Lebrun se bo začel posvetovati z voditelji strank in s posameznimi državniki ob 9. dopoldne.

Pariz, 24. novembra r. Vlada Sarrauta je padla davi kmalu po 2. uri in sicer zaradi istih členov sanacijskega programa, kakor prejšnja vlada Daladiera, to je na vprašanju znižanja uradniških plač. Vladni program je predvideval znižanje uradniških prejemkov počenši za pol odstotka pri plačah do 12.000 frankov letno s postopnim zvišanjem do 8 odstotkov pri plačah preko 100.000 frankov.

O tem vprašanju se je razvila okrog 9. zvečer v poslanski zbornici ljuta bitka. V debato je posegel ministrski predsednik Sarraut osebno in v obširnem govoru zagovarjal stališče vlade. Izrazil je svoje začudenje, da se razprava čisto finančnih vprašanj ravna po notranje političnih ciljih. Zbornica naj končno izprevidi, da obstojajo za Francijo še mnogo važnejša in resnejša vprašanja, kakor pa so politične kombinacije raznih frakcij in podfrakcij. Zbornica naj dokaže, da je med ekstremisti še vedno mogoče najti večino demokratičnih in dobrih Francozov, ki so pripravljeni brez iskanja osebne reklame izvršiti svojo dolžnost ter odločno kreniti na pot sanacije državnih financ.

Višek je dosegla razprava, ko je povzel besedo bivši ministrski predsednik Herriot in v obširnem govoru naslovil na zbornico apel, naj se ne da zavajati od trenutnih osebnih nasprotstev. Opozoril je na nevarnost, ki groze Franciji v zunanji politiki ter rotli zbornico, naj ne peha države v propast. Zbornica naj ne pokaže nesposobnosti in slabosti parlamentarizma baš v času, ko se ga napada z vseh strani in naj da Franciji zgled prostovoljne discipline. V nevarnosti pa ni samo parlamentarizem, marveč, kar je še mnogo resnejše, tudi državni kredit Francije same. Zbornica naj ne trati časa in naj ne pozablja, kaj se dogaja izven francoskih meja. Po težkih izkušnjah zadnjih let je nujno potrebno, da zbornica odobri sanacijski načrt, kajti če so državne blaginje prazne, tudi država ni več svobodna. Herriotov govor sta sprejeli meščanska levica in centrum z dolgotrajnim in viharim pritrdjevanjem.

Pod vtisom tega govora je zbornica najprej z veliko večino odklonila izpreminjavalne in dodatne predloge socialistov. Okrog 1. zjutraj je izgledalo, da bo vlada dobila večino za svoj načrt.

Kritično glasovanje

Kmalu po 2. uri pa so neosocialisti izvršili novo ofenzivo in predlagali, naj se plače državnih uradnikov izpod 10.000 frankov letno izvzamejo od vsakega znižanja. Opirajoč se na prejšnja glasovanja je ministrski predsednik Sarraut pri glasovanju o tem predlogu stavil vprašanje zaupnice. Na s. 2.000 presenečenje pa je vlada ostala v manjšini. Za predlog neosocialistov je glasovalo 321 poslancev, za stališče vlade pa samo 247.

Po objavi glasovanja se je vlada takoj umaknila h kratkemu posvetu, nakar so vsi ministri z ministrskim predsednikom na čelu odšli v Elizejsko palačo ter podali predsedniku republike svoje ostavke. Predsednik republike je ostavko vlade sprejel in poveril Sarrautu vodstvo vladnih poslov do sestave nove vlade.

Predsednik republike je danes dopoldne pričel s konzultacijami ter je po vrsti sprejel predsednike obeh zbornic in vodilnih frakcij. V političnih krogih vlada prepričanje, da bo nova vlada krenila še bolj na desno.

Kot najresnejši kandidati za bodočega predsednika vlade se imenujejo Herriot, Daladier in Callaux. Herriot je izjavil, da bi v primeru, če bi sprejel mandat, vladal brez socialistov s

pomočjo leve sredine. V političnih krogih smatrajo za zelo verjetno, da bo predsednik republike med temi tremi kandidati izbral mandatarja.

Pariz, 24. novembra. AA. Padec vlade je povzročil neosocialist Gounin, ki je predložil predlog, naj se znižajo plače samo tistim državnim uradnikom, ki imajo na leto več kot 13.000 frankov. Predsednik vlade Sarraut je najprej odklonil Gouninov predlog, naposled je pa le toliko odnehal, da naj bi se znižanje plač začelo že pri onih uradnikih, ki imajo več kot 11.000 frankov na leto. To neodločno zadržanje predsednika vlade je bilo zanj usodno ter so se centuristi, ki so ga dotlej podpirali, odvrnili od njega. Pri glasovanju so se izrekli zoper vlado ne samo neosocialisti, temveč tudi mnogo centuristov, ki so bili strašno ogorčeni, da je Sarraut postavil kompromisno rešitev. Tako je vlada ostala v manjšini.

Večina, ki je vlado vrgla, je čisto slučajna. Sestavljena je iz najraznovrstnejših elementov, kakor socialistov, neosocialistov, več članov centuruma in desnice. Zato se iz davišnjega glasovanja v parlamentu ne more sklepati na nobeno politično indikacijo, kako naj se reši nova vladna kriza.

Važna interpelacija poslanca g. Mohoriča

Nujno opozorilo na položaj lesne industrije v dravski banovini — Narodna skupščina je priznala predlogom g. Mohoriča nujnost

Beograd, 24. novembra. p. Danes je Narodna skupščina nadaljevala svoje delo. Po odobritvi zapisnika je bila prečтана najprej interpelacija, ki jo je vložil narodni poslanec in minister n. r. g. Ivan Mohorič na ministrskega predsednika, finančnega, trgovinskega, prometnega in ministra za šume in rude.

Interpelacija

Narodni poslanec in minister na razpoloženju g. Ivan Mohorič opozarja v svoji interpelaciji na obupen položaj lesne industrije v dravski banovini, ki se bistveno razlikuje od položaja te industrijske panoge v drugih banovinah. V dravski banovini so gozdovi v pretežni večini v zasebni posesti in zlasti prevladujejo mali posestniki, ki jih je okrog 134.000. Na tem problemu je zainteresiranih tudi na desetisoče drugih prebivalcev, ki si služijo svoj kruh kot gozdni delavci, vozniki in delavci lesne industrije. Glavni trg za izvoz lesa iz dravske banovine je Italija, kjer pa se čuti v zadnjem času vedno hujša konkurenca ne samo zaradi kvalitete, marveč še bolj zaradi izvozne politike. Avstrija izvažja v Italijo za 100 do 200 lir pri vagonu ceneje kakor pa Jugoslavija, kar je posledica tarifne politike. Izvoz našega lesa pa je vrhu tega obremenjen še z raznimi taksemi, ki znašajo okrog 100 Din pri kubičnem metru, kar pomeni letno za lesno industrijo dravske banovine izgubo okrog 60 milijonov dinarjev. Zato zahteva, naj prometno ministrstvo takoj uvede pogajanja z italijanskimi železnici v svrhu znižanja zvezne tarife za izvoz našega lesa. Prav tako naj se revidirajo omenjene takse in znižajo na neodhodni minimum. V svojih nadaljnjih izjavah je g. Mohorič opozoril na težkoč zaradi devizne politike in zlasti poudarjal potrebo pospeševanja domačih izvoznikov pred inozemskimi. Obenem opozarja v svoji interpelaciji na nujno potrebno ureditve odnosov v pogledu eksploatacije in izvoza lesa iz zasebnih in državnih gozdov. Konkurenca državnih gozdov v zasebni industriji je za državo samo škodljiva. Končno opozarja na nujno potrebno enotno organizacijo za izvoz naših lesnih izdelkov. V svrhu rešitve tega važnega problema predlaga interpelant, naj se nujno skliče medministrska konferenca, da bi se to vprašanje neodložljivo in takoj dokon-

Izjava Sarrauta

Pariz, 24. novembra. AA. Vlada je padla ob 2.15. Takoj po glasovanju je Sarraut z vsemi ministri odšel v Elizejsko palačo. Ko je ob 3.15 zapuščal Elizejsko kabineta, je dal Sarraut samo tole izjavo: Odhajam z mirno vestjo. Če ne bi bil padel na tem incidentu, bi pa prišlo do drugega, ki bi vlado vrgel.

Tardieu za avtoritativen režim

Pariz, 24. novembra. Tardieu nadaljuje svojo kampanjo za avtoritativno vlado v Franciji. V najnovejšem članku, ki ga je objavil v »Illustration«, poudarja, da groze Franciji predvsem tri nevarnosti: 1. nemška nevarnost, 2. socialistična nadvlada in 3. razpad republikanske ureditve. Po njegovem mnenju je samo en izhod: ali takojšnja rešitev ali pa polom.

Herriot pri Lebrunu

Pariz, 24. novembra. AA. Herriot je včeraj obiskal predsednika republike Lebruna. Poročal mu je o svojem potovanju po Bolgariji, Rusiji in Turčiji. Herriot je moral, kakor znano, po povratku iz tega dežela takoj leči v posteljo in je zaradi tega šele zdaj mogel poročati predsedniku republike o tedanjih svojih vtisih.

Smrt francoskega ministra

Pariz, 24. novembra. AA. Snoci je preminel poslanec in bivši minister dela v Daladierjevem kabinetu Francois Albert. Obol el je bil na gripi. Bilo mu je komaj 56 let. Pokojnik je bil znan tudi kot novinar in je spadal med ožje sodelavce, pok. Clemenceauja. Strankarsko je spadal med vplivne člane radikalnih socialistov.

Bolgarija in zbližanje z Jugoslavijo

Velika debata v bolgarskem tisku — Makedonstvujušči zopet rujejo proti sporazumu — Odmev poseta bolgarskih novinarjev

Sofija, 24. novembra. AA. Zadnja številka »Makedonije« priobčuje pod naslovom »Zahtevamo jasen odgovor!« uvodnik, v katerem obravnava vprašanje zbližanja z Jugoslavijo tako-le:

Ze nekaj časa sem se na Bolgarskem veliko govorilo in piše o zbližanju z Beogradom. Vendar še danes ne vemo, kakšni so cilji teh pristašev zbližanja, v čem naj to zbližanje obstaja, kam naj nas vodi in kakšne bodo po njihovem mnenju koristi tega zbližanja za Bolgarsko in za bolgarski narod.

Očividno tu ne gre za podrobnosti, marveč za misel kot tako, brez katere ni mogoča realna politika. List kritizira v svojih nadaljnjih izjavah zadržanje zagovornikov zbližanja z Jugoslavijo in pravi, da se ti pristaši zbližanja celo predstavljajo kot največji in najčistejši bolgarski rodoljubi. Pri tem pa žrtvujejo Makedonijo za Trakijo. Dalje pravijo, da se naj Bolgari in Srbi med sabo pobliže seznajajo in da bo nato vse drugo prišlo samo od sebe. Ti nesrečni ljudje, pravi list dalje, ne vidijo, da politike ni mogoče delati z zaprtimi očmi. Ali jih smemo imenovati rodoljube? Ali so to sploh častni in pametni možje? Mi pričakujemo in zahtevamo od njih, naj odgovore jasno. Mi že vnaprej vemo, da bo ta odgovor njihova lastna smrtna obsodba. Kaže, da se tega tudi zavedajo in kako strašen je njihov obraz brez maske. Bolgarskemu narodu ponujajo iluzije, ga zapijajo opijem in ubijajo. Bolgarskemu narodu ne morejo drugače koristiti, kakor da se sami odstranijo iz javnega življenja. To bodo sami storili, pravi list na kraju, če je v njih še količjak časti in hrabrosti.

»Pobednik, ki jo ureja sin pok. Stambolskega Asem, reagira na pismo »Makedonije« v članku pod naslovom »Balkan-

ska solidarnost in srbsko-bolgarsko zbližanje«. Ta pravi med drugim:

Značilno za žolto časopisje, ki se bori tako proti balkanski solidarnosti kakor proti srbsko-bolgarskemu zbližanju, je to, da skuša z vsemi razpoložljivimi sredstvi oblatiti zagovornike obeh teh stališč in jih izpostavljati javnemu zasmehu, z drugimi besedami, da prenaša to borbo na čisto osebna področja.

»Bolgarska nezavisnost« priobčuje o tem vprašanju članek svojega glavnega urednika Dimitrija Risova in pravi v zvezi s potovanjem bolgarskih novinarjev po Jugoslaviji:

Obiski bolgarskih novinarjev v Pragi, Budimpešti in Beogradu po službenem obisku Nemčije je bil čim kolegijskejši. Bolgarski novinarji niso vodili kakšne svoje posebne politike. Tudi obisk v Nemčiji ni veljal posebni nalogi. Državno politiko vodi odgovorna vlada s pristankom državnega poglavarja. Razumljivo pa je, da bodo novinarji, kot zastopniki javnega mnenja po povratku v domovino pretehtali in ocenili, kar so videli in kar so slišali. V ostalem so bolgarski novinarji takoj v Berlinu, kakor v Pragi, Budimpešti, zlasti pa v Beogradu varovali svoje dostojanstvo. Naravno je, da so se, kolikor jim je dopuščal čas, razgovarjali s svojimi beograjskimi tovariši tudi o stikih med obema narodoma. — Isti list priobčuje tudi uvodnik pod naslovom »Druge države in Bolgarije, v katerem se posebej poroča o potovanju bolgarskih novinarjev po Nemčiji, Madžarski in Jugoslaviji. V tej zvezi trdi članek:

O Jugoslaviji lahko mislimo, kar hočemo, zlasti zaradi nesoglasij, ki so nam ostala kot posledica zdajšnjih vojn. Toda priznati moramo, da smo tam našli takšno organizacijo državnega aparata, ki ima svoje globoke in široke notranje in zunanje naloge. Sprepročen notranjih strankarskih prepričanj ustvarja tamošnji državni ustroj stvari in urešitve načrte, ki zaslužijo najresnejšo pozornost.

V Avstriji se pripravljajo nov preokret?

Nenaden prihod rimskega poslanika na Dunaj spravlja v zvezo z izpremembo notranje-političnega kurza

Dunaj, 24. novembra. AA. Tukajšnji listi poročajo, da odpotuje novi avstrijski poslanik v Rimu Rintelen danes na Dunaj, da bo poročal svoji vladi.

Po pisanju nekaterih listov je zbudila ta vest veliko pozornost v tukajšnjih političnih krogih. Kakor znano, je dr. Rintelen šel nedavno izročiti svoje akreditivne v Rimu, v političnih krogih pa smatrajo za nekaj ne navadnega, da poslanik že po tako kratkem času prihaja poročat svoji vladi.

Listi spravljajo prihod Rintelna na Dunaj v zvezo z notranjimi političnimi razmerami in z razvojem v političnem položaju ter naglašajo dobre odnose, ki vladajo med Rintelenom in Landbundom.

Dunaj, 24. novembra. AA. Današnji listi poročajo, da je prišlo v Monakovem do sporada med avstrijskimi nacionalno socialističnimi voditelji, ki sta pobegnila iz Avstrije, Habichom in Prokechem. Snocij »Weltbatt«, organ krščanske socialne stranke, piše, da je Prokesh pobegnil nazaj v Avstrijo. V zvezi s tem pravi list, da je

kancelar Dollfuss že večkrat dejal, da je sicer izključena obnova nacionalno socialistične stranke v Avstriji, da pa ne bo megal polen pod noge nacionalni politiki, temelječi na čisto avstrijski ideologiji. V zvezi s tem so si nekateri krogi prizadevali, da bi prišli v stike z nacionalnimi socialisti, kar je v Berlinu napravilo dober vtis.

Današnji »Extrablatt« pravi, da se bo že v nekaj dneh videlo, kaj je s Prokechem. Gotovo je le, da se zadnje dni širijo glasovi, da hoče nacionalno socialistična stranka izpremeniti dosedanje taktiko ter se pomiriti s sedanjim režimom v Avstriji. Ni izključeno, da je nenaden prihod dr. Rintelena na Dunaj v zvezi s tem.

Dunaj, 24. novembra. AA. Današnji listi prinajša uradno vso, da je avstrijska vlada sklenila obravnavati tudi zločin zlohotnega uničevanja električnih, brzojavnih in telefonskih naprav po zakonu o izrednem stanju, ki uvaža za takšne zločine smrtno kazen.

70 letnica zaslužnega narodnega delavca

Ljubljana, 24. novembra.

Te dni je praznoval v krogu svoje družine 70 letnico rojstva g. Robert Lindtner, vpojenik davčni upravitelj v Ljubljani.

Jubilant, ki je rodom Ljubljancan, je po končanih študijah na realki in na učiteljsko stopil v finančno službo. Služboval je dolgo vrsto let v Ljubljani, nato v Ltili, Logatcu, Kranju, Velikih Laščah, Senožečah, Krškem, Kranjski gori itd. Po 41 letih vestnega službovanja je bil leta 1921. v Krškem vpojen.

Kakor je bil vreden in vzoren v službi, tako je bil ljubljant tudi vse življenje izredno marljiv v delu za narodov blagor in njegovo prosveto. Ze kot mladenič se je živahno udeleževal v Narodni čitalnici. bil je pa tudi navdušen Sokol in kot tak med ustanovitelji Sokola v Radečah leta 1910. Zaradi tega so ga imele avstrijske oblasti na piki in med vojno so ga preganjale.

Najbolj pa imajo ljubljanta v čistih Radečah. Po vpojitvi se je g. Lindtner preselil v Radeče pri Zidanem mostu. Njegova zasluga je, da je bilo Radeče ime-

novano za mesto. Bil je devet let občinski odbornik in pri pokojnem ministru dr. Gregorju Zerjavu je izposloval, da je dobilo državno šumarsko postajo. Udeleževal se je tudi v krajevem šolskem odboru, katerega član je bil več let, dalje poverjenik Slovenske Matice, delegat Rdečega križa, delegat JNS za srez Krško itd. Vedno pošten in čistih rok je delal vse življenje samo v prid bližnjega in za koristi naroda.

Jubilant je vzgojil tudi več otrok, sina Mirka, ki je inženjer pri Higijenskem zavodu v Ljubljani, ter dve hčerki. Letos je tudi ob strani svoje zveste družice Marice rojene Benedik praznoval 45 letnico srečnega zakona. Stevilnim čestitkam zaslužnemu narodnemu delavcu in borcu se pridružujemo tudi mi: želimo, da bi ostal in bil zdrav in srečen do skrajnih meja človeškega življenja.

Darujte za nesrečne poplavlence

A. O. Emery

230

Dve siroti

Roman

Peter je zajecjal nekaj besed, ki bi mogle veljati za trdilen odgovor; zdravnik je takoj nadaljeval:

— Velja torej. Ker sva se končno odločila, boš operiran pojutrišnjem.

— Pojutrišnjem! — je vzkliknil Peter ves prestrašen.

— Da, — je pritril zdravnik, — bolje takoj nego pozneje. Nočem te več mučiti, če si že pripravljen. Opozorjam te, da boš moral ležati šest tednov nepremično, da ne pokvariš učinkov moje nege.

Peter ga je debelo gledal in strah mu je odseval iz oči.

Zdravnik ga je prijel za roko in jo podržal v svoji, potem je pa dejal z izpremenjenim glasom:

— Pa se vendar ne bojiš operacije... Kaj nimas toliko poguma?

— Ne, ne, gospod doktor, prav nič se ne bojim, — je odgovoril Peter hitro, premagujoč strah, ki mu je stiskal grlo. — Dovolj poguma bom imel, iz mojih ust ne boste slišali niti krivkov, niti joka... Držal se bom junaško, to vam svačeno obljubim.

Tistega dne se je zdravnik lahko prepričal, da je uganil, da se imata šepasti Peter in slepa Luiza rada, ne da bi sama vedela, kako daleč gre njuna ljubezen.

Kaj bi mogla vedeti o ljubezni ta dva človeka, ko je pa eden preživel svojo mladost v zanemarnem brlogu stare Frochardke, živeč tja v en dan, a drugi je bil vzgojen strogo v verskem duhu pri mami Gerardi in je poznal samo ljubezen svoje druge matere in svoje sestre?

Toda doktor Hebert je kljub temu takoj opazil, da se imata Peter in Luiza rada.

Zdravnik je spoznal to takoj prve dni Luizinega bivanja pri grofici de Linieres; zdaj je vedel, da ubogo dekletu ni zato tako zamišljeno in otožno, ker je slepo.

— Kmalu bom jasno bral v srcu tega dekleta, — je dejal grofici.

Sklenil je tudi večkrat posetiti svoj varovanko. Zatrjeval je, da mora Luizo pripraviti na operacijo; toda to je bila samo preteza.

Vedno, kadar se je vračal v palačo grofa de Linieres, je doktor Hebert zatrjeval Luizi:

— Predno se lotim vaše operacije, se moram prepričati, da je vaše celotno stanje povoljno. Prvi pogoj je, da bo naša duša mirna.

In ker se Luiza pri teh besedah ni mogla premagati, da bi ne zadržala, je zdravnik brž pripomnil:

— Glejte, ta hip sem na primer prepričan, da vam srce premočno utripa. In prepričan sem tudi, da vaša misel ni mirna... Spite nemirno; ko se prebudite, čutite utrujenost, razburjenost in moral bom počakati, da se pomirite, ker drugače ne boste mogli prestati operacije.

Ubogo slepo dekletu je zardelo in povsilo glavo.

Zdravnik je pa nadaljeval z očetovskim glasom:

— Kaj vam ni nič do tega, da bi kmalu zopet spregledali? ... Mar ne želite boljše spoznati ljudi, ki vas ljubijo in ki jih ljubite vi?

— O, da! — je vzkliknila Luiza.

— Torej je treba storiti vse, kar je za to potrebno... Ali mi obljubite to?

Ubogo dekletu se je prizadevalo izpolniti zdravnikove želje. Obljubilo je vse. Naslednjega dne je bil zdravnik očetovsko spomnil na obljubo. Tudi Henrika je opazovala Luizo; toda vitezova zarochenka je imela dovolj svojih skrbi in se ni mogla zanimati posebej še za Luizo.

Od vitezovega odhoda v Ameriko sta bila mimila že dva meseca. In Henrika je štela dneve, dobro vedoč, da še dolgo ne bo nobenih vesti o četah markiza de Lafayetta.

Ločitev je bila sprejela z udanostjo v voljo usode. Toda po radosti, ki je polnila takrat njeno dušo pri misli, da bo združena z možem, za katerega je toliko trpela, jo je obhajala zdaj bojazen.

ki jo je vpričo grofice in Luize skrivala, kolikor je pač mogla.

Samo Picard, zvesti vitezov sluga, je vedel, kako težke skrbi tarejo zarochenko njegovega gospoda.

XIII.

Doktorja Heberta smo zapustili v hudih skrbih. Obe siroti sta ga obiskali baš zvečer pred dnem, ko se je hotel odločiti za operacijo, da bi naravnal bruscu Petru pohabljenega nogo tako, da bi ne šepal več.

Tik pred operacijo, ki je zahtevala večšo roko in bistro oko, je pa postal zdravnik nemiren.

Sicer se mu je pa pripetilo to pred vsako važno odločitvijo. To pot je bila njegova vloga združena z vlogo dobrotnika in tisti, ki bi se naj podvrget težki operaciji, ni prišel sam prositi, naj mu zdravnik naravnava nogo.

Zdravnik ga je bil sam skoraj prepričal, da bo zelo srečen, ko ne bo več šepal, čeprav se bo moral v ta namen podvreči težki operaciji.

Zdravniku je skrbelo, kako bo s Petrovo nogo. Zavedal se je, da je dober zdravnik, poznal je temeljito primer šepastega brusca. Med tovariši je bil znan kot izurjen kirurg. Dvajset bolnikov je operiral uspešno, čeprav so bili zdravniki že obupali nad njimi.

In vendar je bil nemiren, nestrpen in razburjen, torej v stanju, ki je najbolj neprimerno za tako težko nalogo.

— Končno, — je pomislil po dolgem razmišljanju, — ali je res nujno potrebno naravnati temu revežu nogo, ko se je pa že navadil šepati? Ali ni dovolj, da sem ga rešil iz bede in sramote? Vzgojim ga nekako, pa bo lahko dobil primerno delo, da mu ne bo treba prenašati brusa po mestu. Preskrbim mu dobro službo, da ne bo več primoran tako težko delati.

In v tej misli se je utrjeval še bolj, spominjajoč se žalostnega obraza ubogega Petra, ko je zvedel, kaj ga čaka.

— Srečen bo, če uide zdravniku, — je razmišljal doktor Hebert dalje, — in nasprotno bo hvaležen dobrotniku, ki poskrbi za njegovo izobrazbo in mu omogoči lažje življenje...

... Srce ima dobro, ta revež, in narava je napravila čudež, ko je porodila iz krvoločne hijene mirno jagnje... Pa tudi njegov obraz ni napačen. Iz njega se bo dal napraviti čeden fant. Seveda bi bilo vse drugače, če bi ne imel ene noge krajše, toda kar je, je...

... Njegovo telo se bo dalo s pametno telovadbo razviti. Noge in roke ima majhne, sklepe nežne... Da, če bi se človek resno zavzel za tega reveža... Stavim, da bi ga plesni učitelj kmalu naučil držati se pokonci in hoditi lepo... Toda vse to bi nič ne pomagalo, če bi še vedno šepal... Treba se je torej lotiti te vražje noge...

Zdravnik se je vzravnal, stopil k okostnjaku, ki je na njem proučeval človeško telo, in začel skrbno pregledovati nogo.

Ce bi bil tisti hip kdo v zdravnikovem kabinetu, ki bil slišal, kako je zdravnik glasno govoril:

— Tu nič vzrok hibe... Tu bo treba zlomiti kost... Tako se bo dala zlomiti gladko baš tam, kjer je bila zlomljena prvič... Toda v kakšnem stanju najdem mišičevje? Tu je ovira. Skrčilo se je, to je jasno, toda se je - li vzvzrojalo?

In zdravnik si je obrisal potno čelo. Potem je pa nadaljeval ogled človeških nog.

Tako je prebil globoko zamišljen nekaj ur; zdaj je bil odločen opustiti misel na operacijo, zdaj zopet si je prigrvarjal, da je bojazen neutemeljena in da se bo operacija gotovo posrečila.

In pri tem je ostal.

Naslednjega dne zgodaj zjutraj, predno je odšel k svojim bogatim bolnikom, je zdravnik naročil svojemu komorniku zapreči.

Potem je vzel torbico z instrumenti, jih pregledal in izročil torbico mlademu slugi, ki je bil ves presenečen, da gre zdravnik tak zgodaj z doma.

Sluga je bil vajen govoriti s svojim gospodom dokaj zaupno, saj je služil pri njem že od otroških let.

Pristopajte k „Vodnikovim družbi“

Zanimivi primeri sanj

Študent videl v sanjah rešitev matematične naloge — Proroške sanje

Sanje so včasih kaj čudne. Se vedno ne vemo in najbrž nikoli ne bomo točno vedeli, kaj so sanje in od kod vse to, kar človek v njih vidi in čuti. V posebnih primerih so sanje zelo zanimive, ker nam kažejo čudno duševno stanje človeka v spanju, pa tudi presenetljivo tesno zvezo z dogodki iz njegovega življenja.

Posebno pozornost zasluži primer študenta, ki se je pripravil na težak izpit iz matematike. Po glavi mu je rojil posebno en matematični problem, toda zaman si je prizadeval priti mu do dna. Ker nikakor ni šlo, je nehal razmišljati o njem in naslednjega dne si je prizadeval preganiti si iz glave misel nani. Čez dva dni je pa videl v sanjah samega sebe pred šolsko tablo s kredo v roki, kako riše ravne črte. Na kateder je stopil profesor, rekoč: Tako ne boste nikoli rešili naloge, eva vam, kar potrebujete. Profesor je vzel kredo in začel algebraine račune od začetka.

Študent se je takoj prebudil in sanje so mu ostale v živem spominu. Skočil je s postelje in hitel k mizi, kjer je brž narisal vse tako, kakor mu je bil pokazal profesor. Bila je naloga za izpit. Za brezhibno rešitev je dobil študent posebno priznanje. Ko je pozneje profesorju povedal, kaj se mu je sanjalo, tudi profesor ni več dvomil o resničnosti sanj.

Francoski zvezdoslovec Flammarion je nekoč pripovedoval v družbi, kako je videla rudarjeva žena v sanjah, da nekdo reže vrv, ko so po nji spuščali rudarje v rudnik. Začela je na vso moč kričati in ko so prihiteli sosede, jim je povedala, kaj se ji je sanjalo. Takoj je bila uvedena preiskava, ki je dognala, da je zlobna roka res narezala vrv in da bi se bila pripetila

strašna nesreča, da je niso preprečile sanje rudarjeve žene.

Dvorni svetnik F. Schubert pripoveduje v svojem življenjepisu, da je njegovega očeta umirajoča mati v spanju dvakrat prosila, naj čim prej pride k nji, če jo hoče videti še živo. Stala je pri njegovi postelji iztegnjenih rok, končno mu je pa zaklicala zadnji zбоgom in izginila. Po obedu je prišlo obvestilo, da mu je mati zjutraj umrla in da je pred smrtjo izrazila vročo željo, da bi sina še enkrat videla.

Zgodovina je polna primerov proroških sanj. Tako bi lahko omenili stari zakon, Faraonove, Jakobove, Nabuhodonozorjeve, Baltazarjeve in mnoge druge sanje. V zgodovini vseh časov naletimo na proroške sanje in v tem pogledu bi lahko omenili zlasti trojansko kraljico Hekubo, perzijskega kralja Mandana, rimskega cesarja Tarquinia itd. Katarina Medicejska je videla v sanjah turnir, ki je bil v njem pozneje ubit njen mož Henrik II. Slišala je tudi klice: »Rani! ga je v oko, ubil ga je! In res je kralju prodril kos zlomljene sulice v možgane.

Vojvoda de Villeroy je bil poslan za časa Ludvika XIV. kot poslanik na Dunaj in v sanjah se je prikazal svoji ženi, ki je bila ostala v Parizu. Poslavljal se je od nje, češ da gre v smrt. Vsa v skrbih je vojvodinja drugi dan odpotovala s pošto v Avstrijo. Ko je prišla na Dunaj, je bil njen mož že v krsti, ki so jo hoteli spustiti v grobnico v katedrali sv. Stefana. Vojvodinja je pa hotela svojega moža še enkrat videti in dala je odpreti krsto. Ta prizor je ovekovečen v krasni nagrobni voivode de Villeroy v cerkvi Notre-Dame.

Umor iz uljudnosti

Na Novi Guineji žive Papuanci, ki so pri njih umori na dnevnem redu. Motivi so zelo različni, včasih se pa tudi pripeti, da umori Papuance človeka iz uljudnosti, ali pa vsaj zato, da bi kdo ne mislil, da je neotesan. Tako je našla nekoč topla ljudozrcev na cesti starega, bolnega moža. Prosil jih je, naj ga vzamejo s seboj, in s tem jih je spravil v hudo zadrego. Nosili so težke tovare in mudilo se jim je, zato ga niso mogli vzeti s seboj. Odklonili njegovo prošnjo bi bilo pa zelo neolično. Ljudozrcem torej ni preostajalo nič drugega, nego ubiti ubogega starca in izgoniti se tako njegovi neprijetni prošnji.

Seveda so prišli vsi pred sodišče, kjer so pa trdili, da je vse v redu. Edino to se jim ni zdelo prav, da so bolnega starca ubili na javni cesti. Ker pa ima vlada gotove, njim nerazumljive predpiske proti ubijanju, se jim je zdelo znak grdega vedenja, da so ubili moža na vladni cesti. Morilci so dejali, da bi bili morali zavleči starca v grmovje in potem bi bilo njihovo dejanje čisto korektno.

Lokomotive na nafto

Madžarski trgovinski minister je dovolil madžarskim železnicam uvesti nove lokomotive na nafto. Zaenkrat bosta vozili samo dve taki lokomotivi. Razen tega grade nove Pullmanove vagonne za brzovlake, izdelane nalašč za lokomotive na nafto. Madžarske železnice nameravajo uvesti nove brzovlake, obstoječe iz 3 ali 4 vagonov. Ti vlaki bodo vozili na krajših progah med poedinimi mesti, kjer doslej brzovlaki niso vozili. Iz inozemstva uvažajo Madžari mnogo nafte, na drugi strani so pa začeli omejevati uvoz premoga in upajo, da bodo s tem mnogo prihranili.

Tovarna Ganz v Budimpešti pa gradi dva velika avtobusa, ki bosta vozila po železniških progah in jih bo gonila nafta. Iz tega se da sklepati, da

računajo Madžari v prvi vrsti z rusko nafto in da bodo kmalu sklenili trgovinsko pogodbo z Rusijo. Ruska nafta je namreč najcenejša, pa tudi najboljša.

Samomor dva dni pred smrtjo

V olomuški bolnici je ležal 18 letni mizarški vajenec Viljem Guttman, ki ga je mučila progresivna tuberkuloza. Zdravniki so ga operirali na pljučih in po operaciji je ležal v skupnem oddelku z drugimi bolniki. Fant se je pa pritoževal, da ne more dihati, in prosil je, naj odpro okna. Bolniki so pa protestirali in tako so fanta končno preselili v sosedno kopalnico, kjer je streljaj odprl okno. Nekaj časa je ostal bolnik v kopalnici sam in to priliko je porabil, da je skočil skozi okno.

Z veliko težavo se je priplazil do odprtega okna in skočil 10 m globoko na dvorišče, kjer je obležal nezavesten. Tam ga je našel strojnik. Fant se je bil ta čas že zavedel in klical na pomoč. Prenesli so ga v bolnico, kjer so zdravniki ugotovili, da ima smrtno notranje poškodbe. Čez dve uri je v silnih mukah izdihnil. Samomor je vzbudil v bolnici splošno presenečenje, ker ni nihče pričakoval, da bi mogel Guttman storiti kaj takega. Fant je bil tako težko bolan, da bi bil živel kvečjemu še dva dni.

Vzpodbuda k pogumu.

Ona: Gospod, če me poljubite, bom kričala.

On: Kaj pa če vas ne poljubim?

— No, za takega bi vas pa ne smatrala.

Najidealnejše delo.

Gospodar: Odkrito povedano, za vas nimam nobenega dela.

Brezposeln: To je kot nalašč zame, saj iščem baš tako mirno zaposlitev.

Imeniten gospod.

Ječar: Gospod državni tožilec hoče govoriti z vami.

Jetnik samozavestno: Povejte mu, da me ni doma.

Iz Metlike

— Ponovno predvajanje filma. Ker si v nedeljo zlasti kmetje niso mogli ogledati prvega belokranjskega filma, je prof. g. Jakac obljubil, da bo ob prvi priliki zopet obiskal Metliko in poleg še kakega drugega filma pokazal ponovno tudi naše belokranjske, ki so v tukajšnjih krajih vzbudili splošno zanimanje. Obljubil je tudi ameriško predvajanje in svoje ameriške filme, ki so v naši javnosti že svoj čas vzbudili veliko zanimanje zaradi odlične izdelave. Zaradi nepredvidenih težav v Metliki ki je zaradi nepredvidenih težav v nedeljo žal odpadla, je bilo v Metliki precej razburjenja, dasi niso bili prireditelji prav nič krivi. Pri prihodnjih predstavah bodo gotovo vsi poltolžani, ko se zagledajo na platnu.

— **Zivljenje naše dežele.** Ze večkrat smo pohvalili javno delo v bližnjem Gradcu, ki bi lahko služilo za vzgled tudi vsem drugim našim krajem. Društvo kmetijskih fantov in deklet, ki je pod vodstvom marjivega pevovalke g. Skorjanca odšlo že na vse evropske tri žalostinke na domačem pokopališču, je pripravilo za prejšnjo nedeljo prav lep koncert. Sedaj pripravljajo tudi svoj šahovski odsek, ki je pri naših podeželskih društvih še največja redkost. Tudi udeleževanje našega Sokola zasluži vso pohvalo. Za 1. december pripravljajo posebno slovesnost, pri kateri bodo nastopili vsi člani sokolske družine od najmanjše dčce do članov. Ustanovili so tudi tamburaški odsek sokolskih otrok, ki vzbija s svojim doseganjem delom najlepše upe tudi za bodočje. Bilo bi koristno, če bi tudi starejši člani gojili malo več glasbe, ker bi enako lahko dosegli najbše uspehe.

— **Album belokranjskih slik** z Gregorjevega fotoamaterskega izšla, ki obsega več sto najlepših posnetkov Belokranjske, dobi tisti kraj, ki prvič prične z delom za osnutek malega belokranjskega muzeja. Muzej naj bi zbral pod svojim varstvom mnogo zgodovinskih dragocenosti in narodnih znamenj, ki se v Beli Krajini vedno bolj izgubljajo. En izvod tega albuma je g. Beno Gregorčič že izročil ljubljanskemu društvu »Bela Krajina«, dočim mu drugi ostal v njegovem varstvu, dokler ne bo ustanovljen muzej.

— **Za proslavo uedinjenja** se tudi Metličani živahno pripravljajo in bo zlasti prireditelj domačega sokolskega društva vzbudila gotovo največje zanimanje. Za Silvestrov večer pa bo tudi letos najbrž Tujsko prometno društvo, kakor lani, pripravilo zopet Metličanom lepa izmenjenja, ki jih zamrak še ne moremo izdati, da bo potem vselej večje.

— **Sokolska večerna akademija**, ki jo je priredilo naše domače Sokolsko društvo v čast jubileja br. Engelberta Gangja, je bila zelo lepa. Po krasno zasnovanem govoru prosvetarja br. Zalarja je izročil načelnik br. Hočevar slavljencu sopek rdečih nageljnov, nakar je br. Gangl oba dršvena zastopnika ginjen objel. Potem je s. Wostnerjeva z zanosom recitirala nekaj odlomkov iz ljubljanskih del, a sokolski moški zbor je prav dovršeno zapel nekaj priljubljanih pesmi. Sredi programa je bila akademija zaradi prihoda karlovske glasbe prekinjena in je v imenu karlovske župe čestital br. Ganglu načelnik br. Blažkovič ter mu poklonil sreben lovorjev venec. Po ljubljantovih zahvali se je akademija nadaljevala in ji je br. Gangl pristoval kljub utrujenosti do konca. Zlasti ga je razveselil ljubki nastop naših najmlajših. Naši diletantje so še odigrali Ganglovo »Dedščino« z veliko umetnostjo. Zlasti so se izkazali bratje Brus, Bregar, Kremer in Zorn. Sokolsko društvo se vsem, ki so sodelovali, najlepše zahvaljuje.

— **Elektrifikacija vasi.** Ob priliki obnove zborna Zemljišna zajednica Trg-Polje pri Ozlju je bilo sklenjeno, da bodo elektrificirane vasi Treščerovac, Polje in Trg. Upamo, da bo elektrifikacija sčasoma dosegla tudi naše kraje.

Iz Celja

— **Celjski občinski svet** bo imel danes ob 18. važno sejo. Na dnevnem redu je razprava in sklepanje o občinskem proračunu za leto 1934., razprava o regulaciji Savinje in pritokov, poročila odsekov in slučajnosti.

— **Andrejev sejem.** V četrtek dne 30. t. m. bo v Celju običajni letni kramarski in živinski sejem, znan pod imenom Andrejev sejem.

— **Škoda v gozdih in mladih nasadih.** Mestno načelstvo v Celju opozarja na okrožnico banke uprave glede škode v gozdih in mladih nasadih po izletnikih, ki je nabita na uradni deski mestnega načelstva. Ob tej priliki sporoča mestno načelstvo, da je tudi amunicija in hoja po mestnih gozdovih izven javnih potov, zlasti pa po mladih nasadih in posekah nedopustna. Zadevni prestopki se bodo brezobzirno prijavljali pristojni oblasti, da bo storilec kaznovan.

Restavracija „PRI KATERCI“

POD ROŽNIKOM, CESTA VII

toči izborna vina:

Rolandec	Din 12.—
Rdeči burgundec	> 12.—
Namizno belo štajersko	> 10.—
Sremska črna	> 10.—
Cviček (Gadova pet)	> 10.—

Vsak petek, soboto in nedeljo prvovrstne domače krvavice in pečenice ter vsa druga pripravljena topla in mrzla jedila vsak čas po najnižji ceni na razpolago.

Za obilen obisk se priporočata

Katerca in Tone Primožič

— NOVOST! —

ADRESAR - AUTOMAT

nova domača iznajdba in izdelek

je razstavljen pri kavarni „ZVEZDA“

Vsakdo se ga lahko poslužuje brezplačno, da se prepriča o njegovi veliki praktičnosti.

ZIMSKA JABOLKA skrbno odbrana, sortirana po vrstah in trpežnosti, še vedno v zalogi pri Kmetijski družbi v Ljubljani. Cene zmerne. 4515

Ze vaši predniki so pred več kot 60 leti

kupovali blago v splošno znani trgovini

R. MIKLAUC

(poleg škoflje)

zato boste šli tudi vi z zaupanjem v našo trgovino. Naše geslo:

DOBRO BLAGO, NIZKE CENE, PRIJAZNA POSTREŽBA!

500 KOM. INVESTICIJSKEGA POSOJILA

kupi, Glogovšek, Maribor, Keršnikova 12. 4561

GORENJSKI KBOMPIR

prodaja Kmetijska zadruga v Kranju. 4560

Modna konfekcija

Najboljši nakup

A. PRESKER, LJUBLJANA.

Sv. Petra cesta 14. 11/1

AKVIZITERJI

za nabiranje abonentov avtomatičnega adresarja, le spretni in pošteni, se naj javijo od 14. do 16. ure: Hotel Lloyd, soba 7. 4563

IŠČEMO

zanesljivega gospoda, katerega v stanovanjsku z velikim okoliščem takoj vzpostavimo dobavljajalec. — Prosilec bi moral pod vodstvom ravateljstva skrbeti v svojem kraju samo za razdelitev blaga (brez zasladišča). Trajni dohodek 2000 frankov mesečno. — Ponudba poslati na naslov: Compagnie d'Exportation »Uranus« Faurmont lez Maestricht (Hol.).

POTOVALNEGA URADNIKA

za drav. banovino sprejmemo.

Ponudbe: Sveopća gospodarska zadruga, Zagreb, Mišanovičeva ul. 18. 4559

Kratkočasite se z vašo družino!

Izposodite si gramofon in plošče. Samo par dinarjev je treba žrtvovati:

„S L A G E R“

Aleksandrova cesta 4, prehod »Viktorije«

TRISOBNNO STANOVANJE

lepo, solčno, z verando in kopalnico ter vsem komfortom se odda takoj v vili na Dolenjski št. 33 (pred gostilno »Pri Plančarju«). 4278

CVETLIČNI MED

prodaja Ivković, Gjurjevac, Podravina. 4548

MORSKE RIBE

Danes v veliki izbiri fine ribe, skampi ala livorneze, jastogi, branzini z majonezo, morski pajki, brotetto s polento, rižoto od skampi itd.

GOSTILNA LJUBLJANSKI DVOR

LJUBLJANA, Kolodvorska ulica št. 28

NAZNANILO.

</